

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.10.2013
COM(2013) 739 final

KOMISSION TIEDONANTO

**EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE**

Komission työohjelma 2014

JOHDANTO

Maailmanlaajuisen finanssikriisin jatkuttua viisi vuotta Euroopan unionissa alkaa näkyä merkkejä talouden elpymisestä. Merkit ovat heikkoja, eivätkä ne, jotka ovat kärsineet kriisistä eniten, kuten nuoret työttömät, vielä huomaa niitä. Meidän on tukeuduttava tähänastiseen kehitykseen ja jatkettava uudistuksia niissä jäsenvaltioissa, joissa paineet ovat kaikkein kovimmat. On kuitenkin selviä viitteitä siitä, että Eurooppa on vähitellen selviämässä kriisistä vahvempuna ja hyväkuntoisempana. Tämä on seurausta pitkällemenevistä talouden, rahoitusmarkkinoiden ja julkisen talouden uudistuksista ja hyvin kohdennetuista EU:n ja kansallisen tason toimenpiteistä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi.

Itsetyytyväisyyteen ei ole kuitenkaan aihetta. Vuosi 2004 tulee olemaan täytöntöönpanon vuosi. Työ, joka liittyy lainsäädäntökäsittelyssä oleviin lukuihin kasvua lisääviin ehdotuksiin, on saatava valmiiksi, ja täytöntöönpanoa kentällä on nopeutettava. Vahva keskittyminen tulosten aikaansaamiseen tulevina kuukausina osoittaa EU:n kansalaisille ja yrityksille, että voimme katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen.

Kasvun ja työllisyyden edistäminen on vuonna 2014 edelleen Euroopan komission työohjelman ytimessä. Nämä painopisteet ohjaavat komission analyysia uudistuksista, joita tarvitaan kansallisella tasolla – jossa työtä julkisen talouden korjaamiseksi, talouden rakenteen uudistamiseksi ja kasvua lisäävien investointien aikaansaamiseksi olisi jatkettava hellittämättä. Ne ohjaavat myös aloitteita, joita EU:n tasolla tehdään talouden elpymisen ja työpaikkojen luomisen tukemiseksi sekä kriisin sosiaalisten seurausten hoitamiseksi.

Euroopan unionin toimielimet ja jäsenvaltiot ovat viimeisten viiden vuoden aikana yhdessä pyrkineet ratkaisemaan Euroopan keskeiset ongelmat. Saavutukset ovat merkittäviä: euro on pelastettu ja sitä on vahvistettu ja Euroopan unionilla on nyt vahvempi talouden ohjausjärjestelmä; rahoitusalan valvontaa ja sääntelyä on uudistettu ja pankkiunionille on luotu perusta; työtä sisämarkkinoiden syventämiseksi on tehostettu; ja EU:n talousarviosta – EU:n kasvu- ja investointirahastosta – on päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen. Euroopan kansalaisten teemavuosi on antanut mahdollisuuden pohtia, miten EU auttaa eurooppalaisia heidän jokapäiväisessä elämässään, ja tuonut kansalaiset mukaan suoraan keskusteluun EU:n tulevaisuudesta. EU on yhä uudelleen osoittanut olevansa kärkipelaaja tämän päivän globaalien ongelmien ratkaisemisessa.

Jäljellä olevat haasteet ovat kuitenkin melkoiset. Työttömyys, ja erityisesti nuorisotyöttömyys, on edelleen taloudellisesti ja sosiaalisesti sietämättömällä tasolla. Pienyrityksillä, jotka tuovat elinvoimaa Euroopan talouteen, on edelleen vaikeuksia saada rahoitusta, jolla luoda kasvua ja työllisyyttä. Vaikka edistymistä onkin tapahtunut, Euroopassa ei ole edelleenkään saavutettu sisämarkkinoihin liittyviä kunnianhimoisia tavoitteita, varsinkaan keskeisillä digitaalitalouden, energian ja palveluiden osa-alueilla.

Haasteet eivät kuitenkaan rajoitu pelkästään talouteen. EU:n toimia tarvitaan arvojen puolustamiseen ja kansalaisten oikeuksien edistämiseen: kuluttajansuojasta työntekijöiden oikeuksiin, yhdenvertaisuudesta vähemmistöjen kunnioittamiseen, ympäristönormeista tietosuojaan ja yksityisyyden suojaan. Meidän on oltava solidaarisia ja vastuullisia hoitaessamme niitä välttämättömiä tehtäviä, jotka liittyvät EU:n rajojen valvontaan ja suojelua tarvitsevista huolehtimiseen. Kokemus on osoittanut komission hyödyllisen roolin tilanteissa, joissa oikeusvaltion periaatteeseen kohdistuu vakava järjestelmätason riski.

Samaan aikaan meidän on kohdattava rakenteelliset haasteet – ja mahdollisuudet – kuten ilmastonmuutoksen torjunta, sopeutuminen väestön ikääntymiseen, huolehtiminen siitä, että Euroopassa on tarjolla tarpeita vastaavaa koulutusta ja osaamista, resurssitehokkaamman

talouden luominen, uusien kilpailukyky- ja innovaatiolähteiden löytäminen globalisaation aikakaudella ja myötävaikuttaminen vakauteen myös EU:n ulkopuolella. Komissio pyrkii varmistamaan, että ne ainutlaatuiset mahdollisuudet, joita EU:n tason yhteistyö tarjoaa yhteisten haasteiden kohtaamiseen, käytetään tulevana vuosina kaikilta osin hyväksi. Useimmissa tapauksissa nämä ovat maailmanlaajuisia haasteita, joiden suhteen EU:n on oltava tuloksia aikaansaava maailmanlaajuinen toimija.

Vuodeksi 2014 laaditussa komission työohjelmassa keskitytään jatkamaan tätä työtä ja saamaan aikaan konkreettisia tuloksia EU:n kansalaisille. Käytännössä tämä merkitsee, että Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa tehdään läheistä yhteistyötä, jotta käsittelyssä olevien keskeisten ehdotusten hyväksymistä voidaan nopeuttaa. Tarkoituksena on myös varmistaa, että EU:n uudet rahoitusohjelmat saadaan ajoissa käyntiin, ja syventää jäsenvaltioiden kanssa tehtävää ja niiden keskinäistä yhteistyötä Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseksi talouspolitiikan EU-ohjausjakson avulla.

Vuonna 2014 monilla osa-alueilla tehdään myös selvitystyötä seuraavan komission päätösten valmistelemiseksi. Työtä jatketaan tien viitoittamiseksi kohti syvää ja aitoa talous- ja rahaliittoa, joka perustuu neljään pilariin: talousunioniin, finanssivakausioniin, pankkiunioniin ja poliittiseen unioniin. Tulevat Euroopan parlamentin vaalit tarjoavat merkittävän mahdollisuuden käydä laajaa keskustelua siitä, miten saataisiin aikaan Eurooppa, joka on yhdistyneempi, vahvempi ja avoimempi.

VUODEN 2014 TÄRKEIMMÄT HAASTEET

Vuoden 2014 alkupuolella Euroopan parlamentin ja neuvoston ensisijaisena tavoitteena on saada päätökseen neuvottelut jo tehdyistä ehdotuksista, joilla on mahdollista edistää kasvua ja työllisyyttä. Komissio tekee läheistä yhteistyötä kummankin toimielimen kanssa auttaakseen viemään nämä neuvottelut onnistuneesti päätökseen ennen Euroopan parlamentin vaaleja. Liitteessä I on luettelo ehdotuksista, joita komissio pitää erityisen tärkeinä ja jotka ovat edenneet niin pitkälle, että niiden hyväksyminen lähikuukausina on realistista. Näitä ovat esimerkiksi pankkiunionia, kahta sisämarkkinoiden toimenpidepakettia, työntekijöiden liikkuvuutta ja digitaalistrategiaa koskevat ehdotukset.

Samaan aikaan EU on jo sopinut merkittävästä lainsäädäntöohjelmasta, joka on nyt käynnistettävä. Komissio tekee kovasti työtä varmistaakseen, että EU:n kansalaiset saavat hyödyn mahdollisimman pian. Komissio jatkaa yhteistyötään jäsenvaltioiden kanssa sen varmistamiseksi, että EU:n säännöt pannaan asianmukaisesti täytäntöön, ja että niitä sovelletaan ja niiden noudattamista valvotaan. Erityinen painopiste on EU:n monivuotisen rahoituskehyksen tukemat uuden sukupolven investointiohjelmat. Vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmien kitkaton ja oikea-aikainen aloittaminen antaa Euroopan taloudelle uutta puhtia. Jotta näin kävisi, säädöskehiksestä on sovittava ja kansallisella tasolla on luotava tarvittavat rakenteet, menettelyt ja ohjelmat hankkeiden käynnistämiseksi kentällä mahdollisimman pian.

Komissio jatkaa vuonna 2014 sellaisten keskeisten prosessien edistämistä, jotka ovat osa EU:n nykyistä toimintatapaa. Näihin kuuluvat

- Eurooppa 2020 -tavoitteiden edistäminen talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson avulla
- talouden ohjausjärjestelmässä saavutetun edistymisen vakiinnuttaminen

- raportointi edistymisestä taloudellisessa, sosiaalisessa ja alueellisessa yhteenkuuluvuudessa
- vuotuisen laajentumispaketin ja Euroopan naapuruuspolitiikan vieminen eteenpäin.

Komissio tukeutuu myös uudempiin lähestymistapoihin, kuten oikeusalan tulostauluun, ja vie eteenpäin esimerkiksi romanistrategiaa.

Muita tärkeitä tavoitteita, joihin komissio pyrkii, ovat keskeiset kansainväliset neuvottelut aina Yhdysvaltain kanssa solmittavasta transatlanttisesta kauppaa- ja investointikumppanuudesta kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin. Komissio on myös valmis tekemään kaikkensa kehityshaasteisiin vastaamiseksi ja humanitaaristen ja muiden kriisien ratkaisemiseksi.

Sen lisäksi, että käynnissä olevat toimet saatetaan päätökseen, komissio työstää joitakin uusia aloitteita, jotka esitetään vuonna 2014 (liite II). Eräät näistä täydentävät vuoden 2013 työohjelmassa ennakoitua työtä. Vuoden 2013 työohjelmassahan mainittiin aloitteita, jotka tehdään vuoden 2014 alkupuoliskolla. Toiset taas johtuvat kansainvälisistä sitoumuksista tai vuotuisesta toimintasyklistä. Lainsäädännössä asetettuja velvoitteita, teknisiä päivityksiä ja hätätapauksia lukuun ottamatta komissio ei aio esittää uusia säädösehdotuksia.

Näiden uusien aloitteiden ohessa komissio tekee monenlaista valmistelu- ja selvitystyötä, jolla valmistellaan maaperää tulevana vuosina tehtäville keskeisille päätöksille. Lisäksi tulevat vaikutusten arvioinnit ja julkiset kuulemiset, joilla on tarkoitus määrittää keskeiset kysymykset ja vaihtoehdot ja tutkia niiden mahdollisia vaikutuksia.

Tärkeä osa tätä pohdintaa on jo olemassa olevan lainsäädännön katsominen uusin silmin sen varmistamiseksi, että lainsäädäntö on tarkoituksenmukaista. Komission äskettäin antamassa tiedonannossa¹ sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman (REFIT) tuloksista esitetään pitkälle menevä analysointi- ja lainsäädäntöuudistusohjelma, joka on tärkeä teema vuonna 2014 (liite III). Liitteessä IV luetellaan ehdotukset, jotka perutaan.

Seuraavaa kautta koskevien monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmien aloittamiseen liittyvän lainsäädännön ja hyväksymismenettelyn loppuvaiheissa olevan lainsäädännön (ml. liite I) lisäksi liitteessä V esitetään joitakin tärkeitä säädöksiä, joiden vaikutukset alkavat vuonna 2014.

UUODEN 2014 KESKEISET PAINOPISTEET

Talous- ja rahaliitto

Latviasta tulee pian euroalueen 18. jäsen, ja komissio jatkaa talouden ohjausjärjestelmän vahvistamiseen ja pankkiunionin aikaansaamiseen tähtäävää työtä tiiviin ja aidon talous- ja rahaliiton luomiseksi tehdyn hahmotelman mukaisesti. Komission äskettäin antamassa tiedonannossa EMUn sosiaalisesta ulottuvuudesta korostettiin yhteenkuuluvamman EMUn merkitystä koko eurooppalaiselle yhteiskunnalle. EMUn sisällyttäminen Euroopan demokraattiseen rakenteeseen on paras tapa ansaita kansalaisten luottamus. Pohdinta EMUn syventämiseksi jatkuu vuonna 2014.

¹ Sääntelyn toimivuus ja tuloksellisuus (REFIT): Tulokset ja jatkotoimet, COM (2013) 685, 2.10.2013.

Jäsenvaltioiden talouspolitiikan koordinoitua vahvistetaan vuonna 2014 talouden EU-ohjausjakson puitteissa, kun ns. two-pack-asetuksia sovelletaan toista vuotta. Asetuksilla autetaan varmistamaan, että kansalliset talousarvioesitykset ovat julkista taloutta koskevien euroalueen tavoitteiden mukaisia. Kuten aiempinakin vuosina, komissio käynnistää ohjausjakson marraskuussa vuotuisella kasvuselvityksellä. Myös koheesiopolitiikan uuden sukupolven ohjelmat valjastetaan tukemaan maakohtaisten suositusten toteuttamista.

Pankkisektorin ja rahoitusalan sääntelyn osalta yhteisen valvontamekanismin täytäntöönpano ja sopiminen yhteisestä kriisinratkaisumekanismista ovat vuoden 2014 painopisteiden kärjessä. Komissio jatkaa rahoitusalan sääntelyn ja valvonnan uudistamista tekemällä työtä esimerkiksi pankkien rakenneuudistuksen, varjopankkitoiminnan ja pitkäaikaisen rahoituksen osa-alueilla. Vakaa rahoitusjärjestelmä ja kaikkien G20-sitoumusten toteuttaminen ovat edelleen ennakkoehtoja kestäväälle elpymiselle ja pitkän aikavälin rahoitusvakaudelle.

Koska luottomarkkinat ovat kaikkialla EU:ssa kireät ja hajanaiset, komissio tekee työtä parantaakseen rahoitusjärjestelmän kykyä rahoittaa reaalitaloutta ja lisätäkseen rahoitusvälineiden käyttöä niin, että EU:n talousarvion vipuvaikutus on mahdollisimman suuri. Euroopan investointipankin kanssa meneillään oleva työ pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien tukemiseksi on tärkeä kasvun moottori, ja sitä jatketaan. Jäsenvaltioilta saatava vahva tuki on kaikilla näillä osa-alueilla avain onnistumiseen.

Painopisteenä on myös pimeän työn, veropetosten ja veronkierron torjunnan tehostaminen. Komissio tukee edelleen toimia, joilla pyritään varmistamaan julkisen talouden vakaa ja tehokas veropohja, ja tutkii, miten veropolitiikan suunnittelulla ja täytäntöönpanolla voidaan paremmin tukea EU:n taloutta.

Älykäs, kestävä ja osallistava kasvu

Uudet monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmat on suunniteltu tukemaan Eurooppa 2020 -prioriteetteja, ja ne sisältävät monenlaisia toimenpiteitä, joilla vauhditetaan investointeja, edistetään työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta, kehitetään inhimillistä pääomaa ja asetetaan etusijalle kasvuun ja työllisyyteen suoraan vaikuttavat uudistukset. Työ, jolla varmistetaan, että ohjelmat ovat täysin toimintavalmiita vuonna 2014, on käynnissä. Siihen kuuluu uusien kumppanuussopimusten ja vastaavien EU:n rakenne- ja investointirahastojen ohjelmien viimeistely konkreettisten ja mitattavien tulosten aikaansaamiseksi kussakin jäsenvaltiossa. Innovaatioinvestointipaketin hyväksyminen mahdollistaa myös julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeiden käynnistämisen avainaloilla. Myös uudistettua yhteistä maatalouspolitiikkaa toteutetaan maaseudun työpaikkojen lisäämiseksi ja vahvan perustan luomiseksi vihreälle taloudelle.

Kasvu on avain, jolla työpaikkojen määrää ja laatua voidaan lisätä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta vahvistaa. Nuorisotyöttömyyden torjunta on keskeinen painopiste. Nuorten työttömyysaste on liian korkea, millä on rankkoja sosiaalisia seurauksia. Työttömyydellä voi olla myös vakavia pitkäaikaisvaikutuksia työttömien tulevaisuudennäkymien ja Euroopan talouden elinvoimaisuuden kannalta. Nuorisotakuun täytäntöönpanolla jäsenvaltioissa on ratkaisevan tärkeä merkitys, jotta nuorille saadaan nopeasti töitä ja siirtyminen koulusta työelämään paranee. On tärkeää panostaa koulutukseen ja osaamiseen sekä lisätä työvoiman liikkuvuutta myös vahvistamalla julkisten työvoimapalvelujen yhteistyötä ja poistamalla perusteettomat tai kohtuuttomat esteet, joita liittyy säänneltyjen palvelujen ja itsenäisen ammatinharjoittajan palvelujen tarjoamiseen ja näiden palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen. Keskeisten kasvualojen, kuten vihreän talouden, tieto- ja viestintätekniikan sekä terveydenhuollon ja sosiaalialan tarjoaman potentiaalın hyödyntämisen olisi oltava erityinen

painopiste. Talousuudistukset alkavat tuottaa myönteisiä tuloksia, mutta sosiaalinen syrjäytyminen ja epätasa-arvo ovat edelleen merkittävä haaste. Myös EU:n rakenne- ja investointirahastojen tarjoamien mahdollisuuksien maksimoiminen on elpymisen kannalta ratkaisevassa asemassa. Lisäksi koulutusta, osaamista, työllisyyttä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta edistäviä tekijöitä vahvistetaan toteuttamalla EU:n laajuisia ohjelmia, joita ovat Erasmus+, työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva eurooppalainen ohjelma, Euroopan globalisaatiorahasto ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahasto.

Jotta EU säilyisi maailmassa kilpailukykyisenä, sen on tuettava investointeja innovointiin ja tutkimukseen panemalla Horisontti 2020 -ohjelma kaikilta osin täytäntöön, luomalla oikeanlaiset taloudelliset ja markkinaolosuhteet sekä sovittamalla kansalliset toimet paremmin yhteen. Tulevien painopisteiden ohjaamiseksi tehdään kokonaisvaltainen analyysi, jossa määritetään ongelmakohdat ja mahdollisuudet. Yritysten tuloksellinen tukeminen edellyttää nykyaikaista teollisuuspolitiikkaa. Komissio aikoo pohtia strategisia painopisteitä ja erityisesti standardointia teollisuuden tämänhetkisiin haasteisiin vastaamiseksi. Osaavan työvoiman saaminen, täysin yhdentyneet energiamarkkinat ja aktiivinen kauppapoliittinen ohjelma ovat osa-alueita, joilla komissio tekee työtä tukeakseen kasvua ja varmistaakseen tasapuoliset toimintaedellytykset globaalien kilpailijoiden kanssa.

Kaikkea tätä tukemassa olisi oltava hyvin toimivat sisämarkkinat, tasapuolinen kilpailu, tehokas julkishallinto ja ennustettava ja nykyaikainen sääntely. Tämä on komissiolle ratkaisevan tärkeä tehtävä. Sisämarkkinasääntöjen täysimääräisen täytäntöönpanon varmistaminen keskeisillä osa-alueilla (esim. palvelut ja energia) ja valtiontukisääntöjen uudistamisen loppuun saattaminen tulevat olemaan merkittäviä askeleita sisämarkkinoiden toteuttamisessa. Myös toisen sisämarkkinapakettin keskeisten toimenpiteiden hyväksyminen tulee antamaan potkua EU:n talouden strategisille sektoreille ja poistamaan esteitä esimerkiksi valtioiden rajat ylittäviltä investoinneilta. Komissio jatkaa eurooppalaisen keskinäisen yhtiön yhtiöjärjestystä koskevaa työtään pyrkien varmistamaan kaikille yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset.

REFIT-ohjelmalla on erityinen merkitys komission työssä kilpailukykyyn lisäämiseksi kaikilla toiminta-aloilla ja erityisesti työssä pk-yritysten auttamiseksi. Komissio on käynyt läpi EU:n säännösten ja tehnyt luettelon, jossa ehdotetaan täsmällisiä toimia, lainsäädännön tarkistamista, kumoamista ja ehdotusten perumista sekä arviointeja, joilla varmistetaan, että EU:n lainsäädäntö on tarkoituksenmukaista. Tämä edistää merkittävästi yritysystävällisen ympäristön luomista, kun lainsäädäntöä yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan.

Täysin yhdentyneet ja yhteenliitetyt sisämarkkinat, jotka kattavat televiestinnän, energian ja liikenneinfrastruktuurin, edellyttävät edullista, saavutettavaa, tehokasta ja turvallista verkkoinfrastruktuuria. Sellaisen aikaansaaminen puolestaan edellyttää yksityisten ja julkisten investointien mobilisointia, selkeä sääntelykehystä, osaamisen kehittämistä ja investointeja innovointiin, tutkimukseen ja kehitystyöhön. Toteuttamalla Verkkojen Eurooppa -välinettä pannaan liikkeelle EU:n budjettivaroja, jotka toimivat katalysaattorina yksityisen sektorin investoinneille strategiseen verkkoinfrastruktuuriin. Komissio jatkaa työtään EU:n matkailupotentiaalin kehittämiseksi.

Toimet, joilla edistetään digitaalisten palvelujen ja rajatylittävien yhteentoimivien sovellusten laajaa hyödyntämistä, vievät julkisen hallinnon nykyaikaistamista ja muuntumista eteenpäin ja tekevät julkisista palveluista sekä yritysten että kansalaisten kannalta avoimempia ja toimivampia. Nykyaikainen julkinen sektori on keskeinen osa EU:n vastausta 2000-luvun haasteisiin.

Kaikilla energiankuluttajilla olisi oltava vuoteen 2014 mennessä pääsy täysin yhdentyneille energiamaarkkinoille, ja jäsenvaltioiden välisten energiayhteyksien pitäisi lisätä energiaturvallisuutta. Energian vähittäismarkkinoihin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta kuluttajat voivat täysimääräisesti hyödyntää energian sisämarkkinoiden etuja. Myös energiatehokkuus on vuoden 2014 esityslistassa keskeisellä sijalla, jotta kilpailukykyä ja kestävyyttä voidaan parantaa.

Liikenneverkkojen olisi oltava tehokkaampia, ja kansalaisten olisi voitava helposti vaihtaa liikennemuodosta toiseen. Raideliikennettä, lentokenttiä, lentoliikenteen hallintaa ja satamia koskevien ehdotusten hyväksyminen avaa uusia mahdollisuuksia ja tukee kilpailukykyisempää infrastruktuuria.

Komissio esitti syyskuussa ehdotuksen, joka luo pohjaa televiestinnän sisämarkkinoille. Lainsäätäjien hyväksyessä ehdotuksen otetaan merkittävä askel kohti dynaamisia televiestinnän sisämarkkinoita vuoteen 2015 mennessä. Tämä luo pohjaa todellisille digitaalisille sisämarkkinoille, joiden myötä tuottavuus lisääntyy ja eurooppalaiset saavat pääsyn monipuoliseen sisältöön siitä riippumatta, missä, milloin ja millä välineellä he kytkeytyvät verkkoon. Myös verkko- ja tietoturvallisuutta koskevien säädösehdotusten pikainen hyväksyminen, tietosuoja ja immateriaalioikeuksien nykyaikaistamista koskeva jatkotyö ovat digitaalistrategian tärkeitä osatekijöitä.

Rakenteiden näkökulmasta EU:n taloudessa on paljon hyödyntämättömiä mahdollisuuksia lisätä tuottavuutta samalla kun resurssien käyttöä vähennetään. Kielteisten ympäristövaikutusten vähentäminen on ratkaisevan tärkeää kestävä tulevaisuuden kannalta. Parantamalla resurssitehokkuutta on tarkoitus edistää kasvua, työllisyyttä ja kilpailukykyä erityisesti yritysten kustannusten vähenemisen myötä, mikä merkitsisi myös merkittäviä terveys- ja ympäristöetuja, energialaskun pienenemistä ja uusia innovaatio- ja investointimahdollisuuksia. Luonnonvarojen kestävä hallinta on keskeisessä roolissa pohdittaessa, miten vastaamme jätehuollon haasteisiin tämän päivän yhteiskunnassa ja miten voimme hyödyntää kierrätysmahdollisuuksia niin paljon kuin mahdollista. Luonnonvarojen kestävä hallinta on uudistetun maatalouspolitiikan ytimessä. Lisäksi se on keskeisellä sijalla yhteisen kalastuspolitiikan uudistamisessa. Se tarjoaa mahdollisuuksia talouskasvulle, erityisesti rannikkoalueilla ja kalatalouden koko tuotantoketjussa.

Ehdotukset, jotka koskevat vuoteen 2030 tähtäävää ilmasto- ja energiapolitiikkaa, antavat puitteet konkreettisille toimenpiteille, joita nyt tarvitaan, jotta kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä päästään ajoissa kunnianhimoisiin tavoitteisiin ja voidaan samalla varmistaa, että energiaa saadaan varmasti ja kohtuulliseen hintaan. Näillä puitteilla on myös tarkoitus antaa varmuutta investoinneille ja avata uusia työmahdollisuuksia. Vuonna 2014 on tehtävä paljon työtä näiden puitteiden pohjalta, ja EU:n on oltava tiennäyttäjänä vuoden 2015 kansainvälistä ilmastopöytäsohjetusta koskevien neuvottelujen edellä.

Oikeus- ja turvallisuusasiat

EU:n on suojeltava kansalaisia ja turvattava heidän oikeutensa. Tätä varten on tärkeää soveltaa EU:n sääntöjä tehokkaasti ja vahvistaa kansallisten viranomaisten välistä yhteistyötä turvallisuus- ja oikeusasioissa.

Tähän kuuluu avustaminen rikosten, korruption ja terrorismiuhan torjunnassa sekä perusoikeuksien kunnioittamisesta huolehtiminen. Välimerellä toistuvat tragediat, kuten viimeksi Lampedusalla nähty, vahvistavat entisestään tarvetta EU:n toimiin. Näihin kuuluvat vahvemmat toimenpiteet, joilla voidaan ehkäistä ihmishenkien menettämistä merellä, tukea

kansainvälistä suojelua hakevia, turvata EU:n rajojen suojelu, torjua ihmiskauppaa ja lisätä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa.

EU pyrkii suojelemaan terveyttä ja huolehtimaan elintarvike- ja tuoteturvallisuudesta. Kulutustavaroiden turvallisuutta ja ihmisten, eläinten ja kasvien terveyttä koskevien parannettujen sääntöjen täytäntöönpano on keskeinen tekijä kilpailukyvyyn, kasvun ja työllisyyden turvaamisessa. Painopisteenä on myös kriittisten infrastruktuurien suojeleminen sekä suuronnettomuuksien ehkäisy ja niihin varautuminen – kuin myös tehokas reagointi suuronnettomuuden kohdatessa. Tähän kuuluu huolehtiminen siitä, että ydinenergiaa käytetään kaikkein tiukimpia turvallisuusnormeja noudattaen.

Toimivat oikeusjärjestelmät, turvallinen ympäristö ja selkeät petostenvastaiset toimet tukevat kaikki taloutta sekä onnistunutta politiikkaa kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi ja terveyden edistämiseksi. Jotta EU:n kansalaiset ja yritykset voisivat hyödyntää kaikkia oikeuksiaan, oikeussuojaan on erityisesti rajatylittävissä riita-asioissa oltava helposti ja tasapuolisin ehdoin saatavilla jokaisessa maassa. Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO), josta komissio on tehnyt ehdotuksen, tarjoaa mahdollisuuden selvittää EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvia rikoksia tuloksellisemmin. Komissio suunnittelee myös OLAF-asetukseen järjestelmätason lisäparannuksia, joiden esikuvana ovat komission EPPO-asetuksen menettelylliset takeet. Ne voidaan panna täytäntöön OLAFin hallinnollisissa tutkimuksissa jo ennen EPPOn perustamista.

Kun Lissabonin sopimuksessa määrätty siirtymäkausi päättyy vuonna 2014, poliisiyhteistyö ja rikosasioissa tehtävä oikeudellinen yhteistyö otetaan kaikilta osin mukaan EU:n lainsäädäntöjärjestelmään. Komissio aikoo esittää, miten oikeus- ja sisäasioita pitäisi sen mielestä kehittää ja syventää, kun Tukholman ohjelma päättyy.

Euroopan unioni perustuu tiettyihin keskeisiin perusarvoihin. Se tukeutuu oikeusvaltioperiaatteeseen, ja komissiota on pyydetty puuttumaan asiaan, jos oikeusvaltioperiaate on näyttänyt olevan jäsenvaltioissa haastettuna. Komissio aikoo esittää puitteet, joissa on mahdollista reagoida tällaisiin tilanteisiin johdonmukaisesti objektiivisuutta ja jäsenvaltioiden yhdenvertaisuuden periaatetta noudattaen. Puitteet otettaisiin käyttöön ennalta määrättyjen vertailuarvojen laukaisemana ainoastaan tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatetta uhkaa vakava järjestelmätason riski.

Ulkoiset toimet

Yhtenäinen EU on tuloksellisempi toimija myös globaalilla tasolla. EU:n laajentumisstrategia auttaa vakiinnuttamaan rauhan ja tuomaan vakautta rajoillemme sekä edistää perusarvojamme ja demokratiaa. Kroatian liityttyä unionin jäseneksi komissio pitää kiinni Länsi-Balkanin maille ja Turkille antamistaan sitoumuksista. Korkea edustaja/varapuheenjohtaja on kaksoisroolissaan tehnyt työtä läpimurron aikaansaamiseksi Serbian ja Kosovon välisissä suhteissa. EU:n naapuruuspolitiikalla ajetaan samoja tavoitteita EU:n ulkopuolisilla lähialueilla idässä ja etelässä. Tässä yhteydessä erityistä merkitystä on idässä Ukrainan, Moldovan ja Georgian kanssa neuvoteltujen sopimusten allekirjoittamisella sekä etelässä demokratiakehityksellä.

Syyriassa käynnissä oleva kriisi on jälleen korostanut EU:n ratkaisevaa panosta kriisien ratkaisemisessa ja edellyttää edelleen EU:n toimia. Rauhan ja turvallisuuden edistäminen on EU:n ulkoisten toimien peruspilari, eikä toimiamme voi sulkea EU:n rajojen sisäpuolelle. EU aikoo jatkaa rauhaan ja turvallisuuteen tähtäävien toimien edistämistä kokonaisvaltaisen lähestymistavan puitteissa. Painopisteenä ovat strategiset aloitteet, kuten meriturvallisuus ja

vakauden lisääminen muualla maailmassa. Erityistyöryhmiä aletaan käyttää demokratiakehityksen tukemiseen muuallakin kuin eteläisillä naapurialueilla, esimerkiksi Myanmarissa.

Maailmanlaajuiset haasteet, kuten vakauden edistäminen, kestävä kehitys ja poliittiset uudistukset edellyttävät yhdistettyjä toimia etujemme suojelemiseksi ja arvojemme edistämiseksi. Taloudelliset ulkosuhteet ovat tässä yhteydessä tärkeä väline, jolla EU:n asemaa maailmassa voidaan vahvistaa. EU on maailmankaupan johtaja. Sillä on vahvat suhteet moniin keskeisiin strategisiin kumppaneihin, ja sillä on kunniahimoinen kauppaneuvotteluohjelma. EU edistää hiljattain tehtyjen sopimusten ja kauppasääntöjen täytäntöönpanoa. Komissio aikoo säilyttää neuvottelutahdin keskeisten kumppaneiden kanssa. Se myös jatkaa työtä, jotta joulukuussa pidettävässä WTO:n yhdeksännessä ministerikokouksessa saataisiin aikaan sopimus kaupan helpottamisesta, ja tuo uutta potkua monenvälisiin neuvotteluihin. Komissio on tehnyt konsuliviranomaisten antamaa suojelua koskevan ehdotuksen, joka parantaisi EU:n kansalaisten avustamista kriisitilanteissa. EU:lla on merkittävä rooli globaalissa talouden ja rahoitusjärjestelmän ohjauksessa, ja se on ottanut johtopaikan kestävä kehityksen edistämässä ja ilmastonmuutoksen torjunnassa. Maailmanlaajuinen verovilpin torjunta ja pankkisalaisuus ovat nyt keskeisiä aiheita G20-maiden esityslistalla.

EU on kollektiivina edelleen maailman suurin globaalin kehitysavun ja humanitaarisen avun antaja. Komissio valmistelee vuosittain tavoitteita ja kestävä kehityksen tavoitteita käsittelevää huippukokousta, uutta kansainvälistä ilmastositimusta ja Hyogon toimintaohjelman jälkeistä katastrofiriskien hallintaa. Nämä kaikki ovat tärkeitä neuvotteluja, joita on valmisteltava vuonna 2014. On myös tärkeää alkaa pohtia AKT-EU-kumppanuuden tulevaisuutta vuoden 2020 jälkeen.

Kun EU toimii yhtenä, sen vaikutusvalta moninkertaistuu. Avain tähän on, että huolehditaan johdonmukaisuudesta EU:n politiikan sisäisen ja ulkoisen ulottuvuuden välillä. Työskentely puolustusmateriaalien sisämarkkinoiden aikaansaamiseksi on keskeisellä sijalla, jotta voidaan kehittää EU:n puolustuksen teollista perustaa ja vaikuttaa kasvuun ja työllisyyteen.